

ня до Верховної Ради України, а Бюджетну резолюцію затверджувала Верховна Рада України. З наведеного випливає, що Верховна Рада України фактично не приймає участі у складанні проекту державного бюджету та не може впливати на бюджетне планування, що, в свою чергу, ускладнює процес реалізації стадії розгляду проекту та прийняття закону про Державний бюджет України.

Вбачається за доцільне чіткіше визначити в Бюджетному кодексі України момент початку стадії бюджетного планування та її етапи для встановлення кола учасників бюджетного процесу як на цій стадії, так і на кожній з його стадій та їх бюджетні повноваження.

Список використаної літератури:

1. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 59. – Ст. 2047.
2. Клишина М.А. Составление проекта бюджета: проблемы и перспективы / М.А. Клишина // Финансовое право. – 2006. – № 3. – С. 2-7.
3. Януль І.Є. Бюджетний процес в Україні та напрями його вдосконалення / І.Є. Януль // Фінанси України. – 2005. – № 9. – С. 25-29.

Ключові слова: бюджетний процес, стадії бюджетного процесу, бюджетне планування, бюджетна декларація, бюджетна резолюція.

Ключевые слова: бюджетный процесс, стадии бюджетного процесса, бюджетное планирование, бюджетная декларация, бюджетная резолюция.

Key words: budget process, stages of budget process, budget planning, budget declaration, budget resolution.

СТРЕЛЬНИКОВ АНДРІЙ ВІКТОРОВИЧ

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук, доцент

ДАНИЛЕНКО ЮЛІЯ СЕРГІЇВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри адміністративного і фінансового права,
кандидат юридичних наук

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ ПІД ЧАС ДОБОРУ КАНДИДАТІВ НА ВАКАНТНІ ПОСАДИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Істотною проблемою добору кандидатів на вакантні посади державної служби (далі – кандидати на державну службу) є надмірність політичної складової цієї процедури, що обумовлена різними чинниками. Вбачається, що цілком усунути заполітизованість та форма-

льність зазначеної процедури неможливо, разом із тим цілком можливим є максимальне зменшення їх впливу на останню, зокрема шляхом: по-перше, дотримання зваженого підходу до обрання методів та критеріїв оцінювання професійної компетентності кандидатів на державну службу, та, по-друге, залучення представників громадськості.

Відповідно до ст. 21 Закону України «Про державну службу» вступ на державну службу здійснюється шляхом призначення громадянина України на посаду державної служби за результатами конкурсу [1]. За загальним правилом прийняття громадян України на посади державної служби без проведення конкурсу забороняється, однак законодавством про державну службу можуть встановлюватися виключення (переведення державного службовця на рівнозначну, або нижчу посаду; реорганізація (що передбачає злиття, приєднання, поділ, або перетворення) чи ліквідація державного органу; у разі поворотного прийняття).

Участь представників громадськості під час добору кандидатів на державну службу дозволяє забезпечувати відкритість, прозорість, підзвітність державної влади суспільству та урахування громадського інтересу до діяльності органів державної влади в цілому та кожного державного службовця зокрема.

Залучення громадськості до конкурсної процедури добору кандидатів на державну службу характеризується певними особливостями, зокрема такими як: 1) є законодавчо урегульованим: ст. 14, 27 Закону України «Про державну службу», ст. 22 Закону України «Про громадські об'єднання», Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на зайняття посад державної служби», Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Комісію з питань вищого корпусу державної служби»; 2) здійснюється шляхом забезпечення участі громадськості у складі: Комісії з питань вищого корпусу державної служби – для добору кандидатів на державну службу категорії «А» (серед 11 членів Комісії, 4 особи призначаються з числа громадських об'єднань, наукових установ, навчальних закладів, експертів відповідної кваліфікації); конкурсних комісій – для добору кандидатів на державну службу категорії «Б», «В» (можуть залучатися на конкурсній основі представники громадських об'єднань, однак участь останніх не є обов'язковою); 3) метою є: а) нагляд за дотриманням об'єктивності під час добору кандидатів на державну службу; б) неупереджена оцінка відповідності професійних та особистісних якостей кандидатів.

Варто акцентувати увагу на тому, що не дивлячись на встановлення законодавчої вимоги щодо залучення представників громадських об'єднань лише на конкурсній основі, єдиного переліку кваліфікаційних характеристик для таких осіб не передбачено. Крім того, у практичній діяльності громадськості важливим є розуміння того, що здійснюваний нею громадський контроль за діяльністю органів державної влади є не відокремленою діяльністю, а однією із форм участі

народу в управлінні та підвищенні ефективності діяльності органів публічної влади. Тож ефективність діяльності безпосередньо залежить від збереження розумного балансу їх поєднання [9, с. 28].

Як уявляється, залучення представників громадських об'єднань до процедури конкурсного добору кандидатів на державну службу є прикладом правовідносин, в яких ці об'єднання реалізують свою активну адміністративну правосуб'єктність, тобто не є об'єктом адміністративно-правового регулювання, а активно взаємодіють з органами державної влади [2, с. 36], впливаючи на їх діяльність в цілому, та вирішення кадрових питань зокрема.

Взаємодія органів державної влади з представниками громадськості під час добору кандидатів на державну службу повинна ґрунтуватися на таких принципах як: а) відкритість – передбачає дві складові: 1) наявність механізмів доступу громадськості до можливості приймати участь на всіх етапах конкурсної процедури; 2) забезпечення доступу до публічної інформації, а також інформування громадськості про розроблення, ухвалення та реалізацію підсумкових рішень; б) відповідальність – метою є забезпечення громадськості своєчасною, повною й точною інформацією щодо методів оцінки кандидатів на вакантні посади державної служби, способів та форм визначення підсумкових результатів; в) компетентність – дотримання належних стандартів професіоналізму, здатність приймати обґрунтовані рішення; г) неупередженість – забезпечення рівного ставлення як представників громадськості, так і інших членів конкурсних комісій під час конкурсного добору до кандидатів на державну службу, уникнення дискримінації; д) послідовність – планування співпраці з перспективою визначення довгострокових стратегічних цілей, дотримання узгоджених принципів та засад взаємодії; е) добросовісність – спрямованість дій як представників громадськості, так і органу державної влади, на захист публічних інтересів (добір на посади лише висококваліфікованих кадрів) та відмова від превалювання власних інтересів під час здійснення наданих їм повноважень.

Таким чином, можна дійти висновку, що залучення представників громадськості під час добору кандидатів на державну службу сприяє: по-перше, забезпеченню проведення відкритого та прозорого конкурсу; по-друге, здійснення об'єктивного оцінювання рівня професійної компетентності та особистих якостей кожного кандидата, та, по-третє, визначенню перспективи здійснення ними службової кар'єри.

Список використаної літератури:

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19> (дата звернення: 12.04.2019).
2. Віхляев М. Ю. Громадські ради при органах виконавчої влади в Україні та роль громадських об'єднань у їх діяльності. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. Київ, 2013. № 2. С. 36–42.

3. Кравчук В. М. Діяльність громадських рад: ефективність і перспективи для розвитку народоладдя. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер: Юриспруденція, 2015. № 15. С. 27–29.

Ключові слова: державна служба, громадськість, конкурс, конкурсна комісія, державний службовець.

Ключевые слова: государственная служба, общественность, конкурс, конкурсная комиссия, государственный служащий.

Key words: public service, public, competition, competition commission, civil servant.

ТКАЛЯ ОЛЕНА ВІКТОРІВНА

Миколаївський інститут права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінального права та інших кримінально-правових
дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент

ОКРЕМІ ПИТАННЯ СИСТЕМАТИЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Процес інтеграції до європейського простору впливає і на оновлення вітчизняної адміністративної доктрини та актуалізує проблему систематизації джерел права цієї галузі. Вітчизняна юриспруденція досі не виробила узгодженого погляду на принципи системної організації адміністративно-правових норм. Систематизація адміністративного права повинна ґрунтуватись на загальнотеоретичному уявленні про систему права та засадах її внутрішньої організації.

Обговорення проблем джерел адміністративного права, їх змістовного насичення, систематизації та ефективної реалізації має носити теоретичний та науково-практичний характер. Важливим є досягнення загальнонаукового розуміння вихідних засад систематизації норм адміністративного права, як норм фундаментальної галузі.

Наукові дослідження стосовно системи джерел адміністративного права здійснювалися переважно на рівні навчальної літератури такими науковцями, як: В. Б. Авер'янов, В. М. Бевзенко, В. І. Курило, С. М. Мойсак, Р. С. Мельник. Виявленню перспектив систематизації значну увагу приділяли Р. Л. Анахасян, А. І. Граціонова, Р. Г. Галока, Л. М. Добробог, С. Г. Мелека, Г. М. Сарibaева, О. М. Чашина тощо. Але нажал комлексне дослідження в юридичній літературі відсутнє.

Аналізуючи сучасний стан адміністративного законодавства України слід відмітити, що воно досить серйозно трансформується під впливом як внутрішніх так і зовнішніх факторів. Внесення змін та доповнень протягом останніх років до Основного закону держави, кодифікованих актів, законодавчих актів в усіх сферах життя мали суттєвий вплив на норми адміністративного права. Зокрема, збільшується кількість підзаконних актів, багато з яких містять норми